

ادب و هنر -

در عصر تقابل‌های سرنوشت‌ساز و تاریخی، میدان رسانه و از جمله تولیدات هنری، نقشی حیاتی دارند. به‌خصوص قلمرو ذهن کودکان و نوجوانان، خودش یک میدان نبرد برای ساخت آینده است؛ نسلی که قرار است معماران فردا باشند و بی‌توجهی به آنان در معر که نبرد نرم، خطایی نابخشودنی است.

محمدحسین صلواتیان، تصویرگر، مدیرمسئول نشریه «کیهان‌بچه‌ها» و از فعالان برجسته هنر کودک و نوجوان، در این مصاحبه با واکاوی وظایف هنرمندان متعدد در قبال «جنگ ۱۲‌روزه» و «جنگ رمضان»، راز ماندگاری حماسه‌ها را در زبان تسخیرکننده هنر می‌داند و ضمن هشدار نسبت به کارهای پراکنده و آتش‌پاختیاری که ناشی از غفلت مسئولان است، بر لزوم سامان‌دهی یک قرارگاه فرهنگی و پناه بردن به ظرفیت جوشان «هنر خیابانی» تأکید می‌کند.

*** لطفاً درباره فعالیت‌ها و آثارتان در حوزه وقایع یک سال اخیر کشور، به‌ویژه جنگ ۱۲‌روزه و جنگ رمضان بفرمایید!**

ابتدا به روح پاک و مطهر همه شهدا، به‌ویژه امام شهیدمان، سلام و صلوات می‌فرستیم و از خداوند برایشان علو درجات مسئلت می‌نماییم. حوادث یک سال اخیر از آن دسته از وقایع آخرالزمانی است که مختص قوم برگزیده آخرالزمانی، به‌عنوان برترین قوسم برگزیده تاریخ خلقت است. همه رخدادها و مناسبت‌ها در اندازه و تناسب بسیار بزرگ است و البته سرنوشت‌ساز و تاریخ‌ساز.

هرچند ما دوران هشت‌ساله دفاع مقدس را دیده‌ایم، ولی حوادثی که امروز با آن روبه‌رو هستیم، به‌مراتب حساس‌تر، پیچیده‌تر و تعیین‌کننده‌ترند.

یکی از دلایل مهم ایسن ویژگی‌های منحصربه‌فرد، گسترش رسانه و فوق‌تخصصی شدن جنگ شناختی است. صحنه اصلی جنگ در ذهن‌ها اتفاق می‌افتد، و شکست و پیروزی‌ها نیز در ذهن‌ها تعریف می‌شود. پیروز نهایی جنگ کسی است که نظام محاسباتی و نوع اندیشه و احساس طرف مقابل را مهندسی و مدیریت کند. به همین جهت، اصحاب رسانه نقش تعیین‌کننده‌ای در این عرصه دارند. در واقع، می‌توان ادعا کرد که خط مقدم

تقابل‌های آخرالزمانی درمیان‌رسانه‌رقم‌می‌خورد. از جمله اقشار مورد تهاجم در جنگ شناختی، کودکان و نوجوانان‌اند که دو ویژگی طمع‌برانگیز برای دشمن دارند. یک، به‌شدت تأثیرپذیر و انعطاف‌پذیرند و مهندسی ذهن و مدیریت رفتارشان سهل‌الوصول و زودبازده است و دو؛ در مناسبات آینده، همه امور به دست این قشر رقم می‌خورد. پس صرف‌نظر از کودکان و نوجوانان، امری غیرعقلانی و یا نوعی حماقت است.

برنده معرکه نبرد جبهه‌های است که از میان کودکان و نوجوانان یارگیری کرده و سرباز تدارک نماید. به همین دلیل، کار برای کودکان بیش از آنچه گمان می‌رود، مهم و حساس است.

و البته فعالیت در عرصه رسانه کودک و نوجوان نیاز به تخصص، شناخت و ابزار مناسب دارد.

ما در مجله «کیهان‌بچه‌ها» از همان روزهای نخست شروع جنگ، ضمن رعایت این ویژگی‌های مخاطب، آرایش جنگ رسانه‌ای

گرفتیم و عموم مطالب مجله را در راستای معرفت‌افزایی، جهاد تبیین و آگاهی‌بخشی به مخاطبان خود قرار دادیم. که البته این رویکرد الزاماً باید با زبان قدرتمند و تأثیرگذار هنر

گفت‌وگو با «محمدحسین صلواتیان»، تصویرگر و مدیرمسئول کیهان‌بچه‌ها

جایگاه کودکان در خط مقدم جنگ رسانه‌ای

بعضی موضوعات هم دستمان بسته و با محدودیت و محرومیت مواجهیم. متولیان فرهنگی کشور هنوز آن‌چنان که باید با به رکاب جنگ نیستند و از خیل چیزها غفلت می‌کنند و دود این کوتاهی‌ها به چشم بچه‌های مظلوم و بی‌پناه کشور در عرصه جنگ شناختی می‌رود.

رنگ‌های روشن، نمادهای سنتی و حرکت همراه است.

برغوثی درباره انتخاب خود گفت: «همه آثار هنری به بیان اندوه مردم تبدیل شده‌اند؛ من می‌خواهم شادی را بازتاب بدهم، چون دوست دارم شاد باشم.»

محدودیت‌های رفت‌وآمد و تلاش برای حفظ پیوند فرهنگی
برگزاری هم‌زمان این دو نمایشگاه مستلزم آن بود که برگزارکنندگان راهی برای عبور از محدودیت‌هایی پیدا کنند که امکان دیدار و همکاری مستقیم میان فلسطینیان غزه و کرانه باختری را کاهش داده است. اسرائیل از ژوئن ۲۰۰۷ محاصره زمینی، دریایی و هوایی نوار غزه را اعمال کرده است. همچنین دفتر هماهنگی امور بشردوستانه سازمان ملل متحد گزارش داده بود که تا دسامبر ۲۰۲۵، تعداد ۹۲۵ مانع رفت‌وآمد در کرانه باختری، از جمله بیت‌المقدس شرقی، حرکت ۳۴ میلیون فلسطینی را محدود می‌کرد.

رحاب زنال، هنرمند و مدرس و از اعضای کمیته مشورتی این رقابت، این جدایی را نتیجه درمان پزشکی دسترسی پیدا کند و پنج ماه بعد، خانه‌خواده نیز ویران شد. او درباره این نقاشی گفت: «این نقاشی یادبودی است برای آنچه از دست دادیم؛ فقدانی دوگانه، هم پدر و هم مکان.» مخایمر دو روز پیش از مرگ پدرش از او شنیده بود که گفته است: «دختر عزیزم، خدا تو را راضی باشد.» او این جمله را نیز در نقاشی خود گنجانده است.

این هنرمند جوان می‌گوید هنگامی که در پی جنگ آواره شد، نخستین چیزی که به آن فکر کرد ابزارهای هنری‌اش بود. به گفته او، دسترسی به لوازم نقاشی در غزه دشوار است و برخی مواد مورد نیاز اساساً وارد این منطقه نمی‌شوند. افزون بر این، شماری از فضاهای اصلی هنر در غزه، از جمله گالری‌های «التقاء» و «شباک» در حملات اسرائیل ویران شده‌اند. مخایمر می‌گوید نقاشی‌اش در عین برخورداری از امید و شادی، معنایی دردناک و تأثیرگذار دارد.

در سوسی دیگر، حننل برغوثی، هنرمند تجسمی ۲۴ ساله از رام‌الله، تصمیم گرفت تصویری شاد از زندگی فلسطینیان ارائه کند. نقاشی او از یک جشن عروسی فلسطینی با

در نوشته مک‌پوون، نویسنده انگلیسی، دموکراسی غربی بهترین بستر برای رویش استبداد نوین است؛ جایی که یک سوسک می‌تواند اهداف سوسک‌ها را به‌راحتی عملی کند. او در قامت شخصیت «جیم سمز» و امثال او، تصویری از سیاستمداران خودکام‌های ترسیم می‌کند که تنها منفعت خود را می‌جویند و در این راه، افکار عمومی نمی‌تواند جلوی برپراه رفتن کشور را بگیرد، بلکه حتی به این مسیر سرعت هم می‌بخشد؛ نقاوتی ندارد که چیزی که مردم باید بخواهند چقدر بوج و مضحک باشد، مهم این است که برای سردمداران مفید باشد تا مردم را به سمت آن سوق دهند. شاید جیم سمز، شخصیت اصلی داستان، سوسکی که انسان شده است، امروزه بیشتر از هر چیزی در ذهن‌ها دونالد ترامپ را تداعی کند؛ کسی که به خاطر منافع خاص خود، جنگ‌ها را آغاز می‌کند یا علیرغم خطری که ادامه جنگ برای منافع کشورش دارد، حاضر به خاتمه دادن به آن نمی‌شود. علاوه بر این، جیمز سمز نماد افرادی است که متعاشان را به نابودی انسان‌های دیگر گره می‌زنند؛ یعنی این افراد تنها دنبال منافع خود نیستند، بلکه نفع خودشان را دقیقاً در بهم ریختن دنیا می‌بینند.

این رمان در پشت داستان سرگرم‌کننده‌ای که دارد، از قالب تمثیل استفاده می‌کند تا حقایق سیاست غرب را نمایش دهد و مخاطب را با پشت‌پرده وقایع آشنا سازد.

در قسمتی از این کتاب می‌خوانیم: پس از آن بود که شنیده شد یکی از دیپلمات‌های جوان به همکار خود گفته است: «می‌فهمم چرا بلند شدن و برایش دست زدن، اونم انقدر بلند و طولانی، همراهش که از او سن و سال بیشتری داشت، گفت: «چون تک‌تک حرفاش اونا رو منجر می‌کرد».

دور از عقل نبود که مطبوعات بریتانیا سخنرانی او را پیروزمندانه نامیدند.

ممنوعیت انتشار کتاب به دلیل حمایت از فلسطین

کتاب‌های سالی رونی به دلیل حمایت از گروه حامی فلسطین ممنوع شده، دیگر در بریتانیا فروخته نمی‌شوند. روز چهارشنبه ۱۴ اکتبر (۲۲ مهر)، سالی رونی، رمان‌نویس ایرلندی، و ناشر او اعلام کردند که کتاب‌های این نویسنده دیگر در بریتانیا فروخته نخواهند شد. علت این تصمیم، برنامه رونی برای اختصاص حق‌التألیف آناش به گروه حامی فلسطین «پالستاین‌اکشن» است؛ گروهی که حاکمیت انگلیس آن را به‌عنوان یک سازمان تروریستی عنوان و ممنوع کرده است. این نویسنده پرفروش که درآمان‌هایی همچون «مردم عادی» و «گفت‌وگو با دوستان» شناخته می‌شود، از حامیان سرسخت گروه پالستاین‌اکشن بوده است؛ از جمله پس از آنکه دولت انگلیس در سال گذشته، این گروه را بر اساس قوانین مبارزه با تروریسم ممنوع اعلام کرد. رونی پیش‌تر در بیانیه‌ای که در حمایت از اعتراض حقوقی به ممنوعیت پالستاین‌اکشن به دادگاه عالی لندن ارائه کرده بود، گفته بود که برنامه‌هایش ممکن است به خارج‌شدن کتاب‌های او از چرخه فروش در سراسر بریتانیا منجر شود.

ناشر او، انتشارات فابر، روز چهارشنبه اعلام کرد که با رونی توافق کرده است که «دیگر نمی‌توانیم آثار او را در هیچ قالبی در بریتانیا عرضه کنیم»؛ هرچند فروش آثار این نویسنده در دیگر کشورها ادامه خواهد یافت. فابر در بیانیه‌ای اعلام کرد: «قوانین فعلی حاکمیت شرایطی را به وجود آورده‌اند که در آن، فابر نمی‌تواند درآمد حاصل از آثار سالی رونی در بریتانیا را به او پرداخت کند.» این انتشارات افزود: «فروش آثار یک نویسنده، بدون آنکه امکان انتقال درآمد حاصل از آن به نویسنده وجود داشته باشد، وضعیتی غیرقابل قبول برای یک ناشر است.»

رونی نیز در بیانیه‌ای گفت: «من تمام تلاشم را کرده‌ام تا درباره باورها و نیتام با مردم صادق باشم و کاملاً آدام‌هام پیامدهای آن را ببپذیرم.»

گروه پالستاین‌اکشن که در ماه‌های گذشته شرکت‌های صنایع دفاعی مرتبط با اسرائیل را به‌طور فزاینده‌ای هدف قرار داده بود، اندکی پس از ورود به پایگاه نیروی هوایی سلطنتی بریتانیا در بریز نورتون در ژوئن ۲۰۲۵ ممنوع اعلام شد.

سال گذشته، هدی ععوری، از بنیان‌گذاران پالستاین‌اکشن، به ممنوعیت این گروه اعتراض کرد. دادگاه عالی بریتانیا در فوریه ۲۰۲۶ به سود او رأی داد، اما دادگاه تجدیدنظر در ژوئن همان سال این تصمیم را لغو کرد. قرار است دیوان عالی بریتانیا ماه آینده به درخواست تجدیدنظر رسیدگی کند.

از زمان ممنوعیت این گروه، بیش از سه هزار نفر به دلیل در دست داشتن پلاکاردهایی در حمایت از پالستاین‌اکشن بازداشت شده‌اند. ممنوعیت این گروه همچنین با انتقاد سازمان‌های مدافع آزادی‌های مدنی روبه‌رو شده است.

رویترز

اسلامی نیجریه» به قلم زینت ابراهیم، با ترجمه دفتر هنر و ادبیات دبیداری و تدوین و تنظیم معصومه راهم‌رمزی، از سوی انتشارات سوره مهر منتشر شده است. این کتاب ۱۸۸ صفحه دارد و در سال ۱۴۰۴ به چاپ رسیده است.

زینت ابراهیم در این اثر، علاوه بر روایت زندگی مشترک خود با شیخ زکراکی و فراز و فرودهای نهضت اسلامی نیجریه، به تجربه‌های شخصی‌اش از بازداشت، فشارهای سیاسی و شهادت فرزندانش می‌پردازد. او نگارش کتاب را در زندان آغاز کرده و در مقدمه، با اشاره به شرایط نگارش اثر می‌نویسد: «این مطالب را در زندان می‌نویسم، کتاب با مروری بر تاریخ اسلام در غرب آفریقا، دوران استعمار و تحولات اجتماعی و سیاسی نیجریه آغاز می‌شود و سپس به شکل‌گیری نهضت اسلامی، فعالیت‌های شیخ زکراکی، سفر او به ایران و دیدارش با امام خمینی (ره) و دوره‌های مختلف بازداشت و فشارهای حکومتی می‌رسد.

یکی از محورهای مهم «تا روشنایی»، نقش زینت ابراهیم در این تحولات است؛ او تجربه‌های خانوادگی، اجتماعی و مبارزاتی‌اش را بازتاب می‌دهد. توجه به نقش زنان در نهضت اسلامی نیجریه نیز از دیگر موضوعات این کتاب است.

«تا روشنایی» با پیوند دادن تاریخ یک جنبش به تجربه‌های زیسته یک خانواده، می‌کوشد تصویری ارزشمند و تاریخی از تحولات معاصر نیجریه ارائه کند. این روایت، تلاشی برای حفظ حافظه تاریخی و انتقال تجربه‌هایی است که نباید روایت آن در گذر زمان به فراموشی سپرده شود.